

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 29. SIERPNIA 1797 R. WE WTOREK.

Dnia 26 t. m. przybyła tu J. O. z Najjaśniejszego domu Pruskiego Xżna Ludwika *Radziwiłłowa* wraz z swym małżonkiem.

Z *Berlina 15. Sierpnia.*

Zeszedł Niedzieli wieczorem Krol JMć do *Potsdamu* powrócić. Słychać że tam reszta lata przepędzi.

Z *Wiednia 19 Sierpnia.*

Cesarz JMć z małżonką swoją wczoraj wieczorem z podróży kilkodziowej do *Steinamanger* powrocili, dziś zaś pojechali do *Baden*, gdzie nasz Monarcha wod ma używać.

Interes pokoju z Francją (pisze gazeta *Hamburska* pod artykułem z *Wiednia* d. 9. t. m.) zawsze jest zasłoną nieprzejrzaną okryty, tak iż trudno jest bardzo wiedzieć co pewnego w tej okoliczności. Francuzi coraz bardziey umacniają się we *Włoszech*. Twierdze *Palmanuova* i *Peschiera* do najstraszniejszego stanu obrony przyprowadzili, a nawet do *Werony*, *Ferrary* &c. wiele przesłali armat. — Woyska nasze na granicach krajów *Włoskich* coraz się w większej liczbie zbierają, do transportowania amunicyi w tamte strony z wielu furmanami umowy porobiono.

Do wszystkich komitatów *Węgierskich* wydane jest oświadczenie woli *Cesarzkiej*, ażeby do będący już w polu jazdy z pospolitego ruszenia liczba. Stosowna piechoty i to już w miesiącu *Wrześniu* przyłączyła się. Przy niej gemeyni po 8. graycarow codziem dostawać mają i

officerowie w proporcji płaceni będą.

Według zrobionego planu w całej *Austrii* nowe rekrutowanie ma być przedsięwzięte, lecz cudzoziemcy są od niego uwolnieni. — Z *Czech* wiele woyska do woysk marszeruje.

Xiąże *Ghiga* przybył do *Jassy* iako *Hospodar* *Moldawii* po Xiążciu *Ipsilanti*.

Gazeta *Hamburska* pod d. 9. *Sierpnia* pisze ieszcze: „*Pogłoski* o podpisanym ostatecznym pokoju między *Austrią* i *Rzplitą* *Francuzką* nie potwierdziły się. *Negocyacye* w *Udine* między *G. Clarke* i *G. Meerfeld* iak słychać bardzo z wolna idą, a prawie nawet dla zachodzących coraz nowych trudności ustały. Dla ich ułatwienia rząd tuteyszy do *Dyrektoryatu* w *Paryżu* udał się, kongres więc w *Udine* nie wiele teraz decydować może,

Margrabia de Gallo ieszcze się tu znajduje. Przed 3ma dniami przybył do niego kuryer nadzwyczajny z depeszami od *Posła* *Nepolitańskiego* w *Paryżu*, te ściągac się mają do rozgraniczenia krajów *Włoskich*. *Dwor* nasz iako wielu zapewnienia nie robi żadnych trudności w uznaniu *Rzplitey* *Cisalpińskiej* w tych granicach ktore ma teraz, lecz żąda oraz aby les sąsiednich miejsc i krajów pogranicznych stosownie do jego życzeń był udecydowany.

Zaięcie od *Francuzow* wysp *Korsu* *Cefalonii* &c. a tym samym rościaganie się ich przy granicach *Tureckich* znaczne wrażenie w *Konstantynopolu* sprawiło.

Woytko Węgierskie pospolitego ruszenia odebrało rozkaz opatrzenia się w namioty i inne potrzeby do obozowania. Cesarz zalecił Departamentowi Skarbowemu podanie planu do płacenia pomienionego woyłka i oznaczenia na to potrzebnych funduszów. Ze zaś to tylko w tym razie jest w zwyczajui, gdy woyłka z kraju swego wymarszerować mają, przeto zdaie się, że to wkrótce do skutku przydzie. Słychać, że jedna kolumna ma wyruszyć do Styryi i Karynty, gdzie wielu mieszkańców wzbrania się płacić rospisaney kontrybucyi.

Z Londynu 11 Sierpnia.

Wczoray P. Wesley w podróż do Lille udał się, z odpowiedzią na depesze przez Lorda Gower przywiezione. Te nie musiały być ważne lubo z początku głośzono, że były ultimatum Dyrektoryatu Wyk: gdyż P. Pitt nie sądził potrzebną rzeczą zgromadzać radę stanu, lecz przeczytawszy je zaraz na wieś do Holwood pojechał. Lord Grenville został w Dropmore, inni ministrowie również po ich przeczytaniu do domow się roziechali, P. Canning ułożył odpowiedź, okazał ją Lordowi Grenville i z tą P. Wesley do Lorda Malmesbury był wyprawiony. — Ten P. Wesley chciał swemu bratu Lordowi Mornington do Indyow towarzyszyć, lecz gdy ta podróż dopiero w Październiku ma być przedsięwzięta, przeto jeszcze jako Sekretarz legacyi do Lille powrocił. Wielu mniema, że Dyrektoryat zwolnił nie co żądania sweie, i chce widzieć ile sprzymierzeńcy Francyi to jest Hollandya i Hiszpania, są skłonni do odstąpien lub zamian przez W. Brytanią proponowanych.

W domie gościnnym Lloyds rozgłoszono dziś, że d. 8. t. m. 2. okręty liniowe Francuzkie, 8. fregat i 1. korweta uganiały się za eskadrą naszą pod kommen-

dą P. Warren będącą. Rozumiemy, że siła zbroyna morska Republikanow w Rochelle wyszła pod żagle. Przy wyspie Rhee fregata nasza Artois rozbiła się, miała na sobie 38 armat. Anglicy sami ją potym zapalili, ekwipaż wyratowawszy się do Plymouth przyplłynął.

Niektore wieczorowe dzisiejsze pisma głośzą, że Lord Malmesbury odebrał rozkaz od naszego rządu powrocenia do Anglii, gdyż negocyacye przynajmniey na czas nieiaki zawieszzone zostały. Jak bardzo się to z prawdą zgadza wiedzieć jeszcze nie można. — Flotta kupiecka z Jamaiki szczęśliwie do portow naszych zawinęła. — Do mennicy wydano rozkazy bicia 150,000 sztuk nowych gwinsow.

Na liniowym okręcie S. George o 98 armatach należącym do flotty Admirała S. Vincent niedawno zamieszania wybuchnęły, lecz te szczęśliwie uspokojono.

Z flotty Admirała Duncan kilka liniowych okrętow, a między niemi okręt admirałski do Portsmouth dla naprawy zawinęły. — Eskadra Admirała Curtis ma zastąpić flotte Lorda Bridport w krążeniu przy Breść. — Z delegowanych maytkow zbuntowanego okrętu Montague 4 już na okręcie S. Damaso przy Spithead śmiercią ukarano. — Zniwo w powszechności w całym kraju jest bardzo obfite.

Exekutorowie testamentu P. Burke, chcą opis życia jego wydać na widok publiczny. Znaleziono jeszcze między jego papierami wiele tajnych listow, ściągających się do tej myśli nieboszczyka, że prawie każdy rząd w Europie nie jest pewny, dopoki systemat Francuzki trwać będzie.

Gdy 4 delegowanych okrętu Montague wieszać miano, Admirał Parker wydał rozkaz do całej eskadry w okolicy Spithead będącey, ażeby z każdego okrętu 2 baty z pewną liczbą maytkow i 1.

Poręcznikiem przybyły dla przypatrzenia się egzekucyi. — W czasie gdy winowaycy wisieli, zgromadzonym maytkom artykuły wojenne czytano.

Dla ubogich rzemieślników *Dublinu* bez roboty, a zatem i zarobku teraz będących (liczba ich przeszło 20,000 wynosi) 3,000 funtów w *Londynie* zebrano.

Maior *Tomasz Pinkney* ostatni Poseł Amerykański w W. Brytanii obrany jest członkiem ciała prawodawczego w południowej Karelirii.

W *Filadelfii* dawano wielką biesiadę dla P. *Monroe* Posła bywszego stanów Ameryki północney w *Paryżu*. Vice prezydent i wielu członków kongressu na niej znajdowało się. — Uchwalono adres podziękowania mu za dobre sprawowanie się na poselstwie, i na uroczystości spełniano zdrowia szczęście Rzplt: Francuzkiej, Batawów i Lombardów.

Wczoraj Dyrektorowie kompanii Wschodnio Indyjskiej przyjęli od Margr: *Cornwallis* złożenie urzędu generalnego Gubernatora. — Kapitan *Barret*, który od niejakiego czasu z fregatą *Experiment* o 44 armatach, trzy bogato ładowne Hiszpańskie okręty z floty kupieckiej południowo Amerykańskiej zabrał, dostanie w zdobyczy w różnych towarach stosownie do pism tutajszych do 800,000 gwineów (160,000,000 czer: złotych.)

Admirał *Duncan* zawsze z flotą swoją w bliskości *Texel* krąży, tak, iż żaden okręt nieprzyjaciela wypłynąć z tego portu nie może. — Z *Guernsey* piszą, że tam jest wszystko w dobrym urządzeniu do dzielnej obrony, gdyby Francuzi wylądowanie przedsięwzięli.

W zeszłym tygodniu w *Fittleworth* w Hrabstwie *Suffolk* człowiek jeden przy prowadził żonę swoją na targ na przedanie, drugi kupił ją za 2 Schillingi i pence

(4 złote i 3 gr. pol.) — Słychać, że P. *Hastings* pisze teraz historią swojego procesu.

Oto jest lista okrętów floty Admirała naszego *Duncan* i *Hollender*skiego *Winter*. Pierwsza składa się z 20 liniowych okrętów, to jest: *the Prince* o 112 armatach, *Formidable* o 98, *Sans Pareil* o 84, *Cesar* o 84, *Venerable*, *Triumph*, *Ganges*, *Monarch*, *Warrior*, *Bedford*, *Rüssel* każdy o 74 działach, *Ardent*, *Standard*, *Lancaster*, *Agamemnon*, *Lion*, *Veteran*, każdy o 64 *Glatton* o 54, *Jsis* o 50 *Adamant* o 50, oprócz wielu fregat.

*Hollender*ka flotta składa się z następujących okrętów i fregat, *Jupiter*, *Brutus*, *Staaten General*, *Vryheid*, *Groeningen*, każdy o 74 działach, *Guelderland* o 68 *Gelynheid*, Admirał *Wassengar* o 65, Adm: *deRuyter*, *Utrecht*, *Hercules*, *Noordholland*, *Vermachting* o 64 *Cerberus*, *Haarlem*, *Piet-Heym*, *Derf*, *Beschermer*, *Leiden* o 56. Fregaty *Pollux*, *Hector* o 54 *Monnikendam* o 46, *Pallas* o 44 *de Jaager*, *Delphin* 36, *Alarm*, *Enkhuizen*, *Zeepaard*, *Walcheren*, *Bellone*, *Venus*, każda o 24 armatach.

Z *Paryża* 10. Sierpnia.

Minister wojenny Ob: *Scherer* wydał następującą odezwę do wojsk i dywizyi Rzeczypospolitej za granicą będących. —

Meżne armie i dywizyje!

Mianowany będąc ministrem czuję potrzebę wiadomienia was, iż największym moim życzeniem jest, przekonać was o mojej dla dobra waszego staranności.

Świadek w ciągu całej wojny nie pokonanego meństwa, i wspaniałego wyrzeczenia się was samych dla dobra naszej oyczyzny, naśladowałem wasze do niej przywiązanie przyjmując powierzony mi urząd przynoszący wprawdzie chwałę, lecz oraz przykry i trudny.

Waleczni żołnierze, dosięgneliście szczytu heroizmu, i umieściliście Rzplitej Francuzką w rzędzie nuywierwszych mocarstw, stałość waszą w pośrzed niedostatku (ktory tylko antuzyzm wolności znieść potrafi) rzuciła postrach wraz z podziwieniem na nieprzyjaciół, a serca współobywateli naywiększą napełniła czułością.

Jeżeli kiedykolwiek chlubić się mogłem, że m dzielił chwałobne prace wasze, jeżeli dobrze znałem szacunek ofiar zawsze od was dla oyczyzny powtarzanych, w ten czas dopiero mniemać będę, że dopełniam moich obowiązkow i owoce prac moich zbieram, gdy potrafię przyłożyć się do tego, abyście wszystkich dobrodziejstw od rządu pochodzących używali.

Generałowie, officerowie i żołnierze! dawny wasz kolega chce usiłowania swe waszemu szczęściu poświęcić. Ktokolwiek z was rozumie, iż ma prawo żalenia się na niesprawiedliwość, niech się do mnie uda; sprawiedliwy, bezstronny na wszystko, każdego żądanie przełożę rządowi, ktory chce tego i mnie takim być zalecił.

Wierny prawdom co was zawsze ożywiały nie przestaniecie równie być straszniemi nieprzyjaciółom, iak posłusznemi prawu, równie wyniosłemi w bitwach, iak zachowujący ściśle karność wojskową.

Poprzysięgliście wszyscy byź wierni konfitytucyi roku trzeciego, tak iak rozkazaliście zwycięstwom byź wiernym waszym sztandarom. Niech te słowa: „Konfitytucya 3go roku i zwycięstwo będą hasłem łączenia się waszego w szeregach republikańskich. Tym sposobem przygotacie dla Francyi wieki sławy i szczęścia, i zniewolicie zadziwioną Europę do przyjęcia pokoju, iedynego celu prac waszych, i szanowania samowładności Rzplitey, ktorey wy i światni wasi wo-

dzowie jesteście fundatorami i obrońcami. Minister wojny (podpisano) Scherer.

G. Angereau przybywszy tu z Włoch mianowany został d. 8 od Dyrektoryatu kommandantem 17 wojskowej dywizyi, to jest: wojsk będących w Paryżu i jego okolicach. — Gen: Hatry, ktory nim dotychczas zarządzał iako Gen: Inspektor piechoty do armii Sambry i Mozuy pojeździe. — Dyrektoryat Wyk: pisał przy tej okazji list następujący do Gen: Hatry.

D. 21 Thermidor (8. Sierpnia) 530 roku Rzplitey.

Dyrektoryat Wyk: kontent z wielkich usług twoich Ob: Generale w sprawie powszechney i z gorliwości z iaką dopełniałeś twych obowiązkow od czasu iak byłeś wezwany do zarządzania 17 dywizyą wojenną, nie rozumie, ażeby ci mógł dać dowod tego iasnieyszy iak przychylał się do życzeń, ktore mu często oświadczyłeś przyłączenia się do żołnierzy ktoryzy wraz z tobą dzielili niebezpieczeństwa przy armii Sambry i Mozuy. Dyrektoryat Wyk: przeto wyrokiem swym pod dniem dzisiejszym, mianuje cię generalnym Inspektorem piechoty tegoż wojska. Wiadomości twe wojenne, duch oszczędności posiadany od ciebie, uczynią twą służbę na tym nowym urzędzie tym szacowniejszą dla Rzplitey, im bardziey posiadasz szacunek ludzi w pośrzed ktorych masz powrócić, a to ich uczucie jest zagruntowane na chwalebny sposobie, w ktorym twoiey oyczyźnie służyłeś (podpisano.) Carnot Prezydent. Lagarde Sekretarz.

Do murów Paryżu przybijają ieszcze różne pisma tchnące duchem Royalistow lub Jakobinow, mimo tego iednak lud zupełnie jest spokojny, klasa jego robotcza pracuje, próżniaki zaś bogate bawią się i niepodobieństwem jest prawie, ażeby zamieszkania iakie wyniknąć miały.

Z *Rheims* piszą, że municypalność tamtejsza odebrała rozkaz od *G. Hoche* mieć w pogotowiu kwatery dla 6000. piechoty 3000. jazdy i 1000. lekkiej piechoty. Zda się, że to wojsko w okolicy *Brest* jest przeznaczone.

Insurgenci w kraju Piemontkim iak tylko złapani zostaną, natychmiast są rozstrzelani.— Król Sardyński pomiędzy wiernych sobie mieszkańców kraju broń rozdać kazał, a *G. Buonaparte* wydał już rozkaz 15000. wojska Francuzkiego do marszu przez *Navarra* na pomoc, gdyby spokojność po większej części nie została przywrócona.

Instytut Narodowy Obywatela *Bouchaud* Professora Prawa, a dawniej członka Akademii pięknych umiejętności następcą *Rainala*, a Obywatela *Toulon* następcą *Debevre* przy instytucie mianował.

Wczoraj Deputowany *Jourdan* mówił w Radzie 500. „Jutro jest uroczystość 10. Sierpnia, serca wszystkich Republikanów białe żywicy gdy sobie dzień ten przypomną, w którym znadzień ten przypomniał, w którym znacznie w Rządzie odmiany zaszyły. Teraz żaden nam inny wybor nie pozostanie iak bądź wolności lub zginąć. Mowiono o pokoju, jest on skutkiem odwagi wojsk naszych, tak iako zwycięstwo nieodstępne jest od nich. Niech sobie nieprzyjaciele nasi iak największe czynią nadzieje z wewnętrznej niezgody, która między nami panować zdawała się. Widoki ich są próżne. Utrzymanie Konstytucyi mimo wszelką zdań różność jest punktem zjednoczenia nas wszystkich. Żądam ażeby jutro Prezydent Rady miał mowę stosowną do uroczystości, którą obchodzić mamy.— Wniesienie to zgodnie przyjęto.

Onegdaj Rada 500 na wniesienie *O. Jourdan* postanowiła, że Dyrektoryat nie

może żadnego miasta wewnątrz Rzpłtey za będące w stanie oblężenia ogłosić, bez poprzedzającego dekretu i pozwolenia od ciała Prawodawczego, które na żądanie tylko władzy wykonawczej mają być wydane.— Żadne miasto nie może być uznane, za zostające w stanie oblężenia, jeżeli nie jest od wojska nieprzyjacielskiego lub od buntowników opasane, tak iż wszelka komunikacya jest odcięta. W raporcie *Jourdana* względem tego projektu znajdowało się, iżby niebezpieczną było rzeczą zostawić Dyrektoryatowi władze żadnymi granicami nie obostrzoną.

Deputowany *Aubry* podał projekt, ażeby żaden officer bez poprzedzającego wyroku sądu skassowany być nie mógł. Wielu z reprezentantów ludu utrzymywało, że wybor i odmiana Generałów jedynie do Dyrektoryatu należą.— Republikanin (mówił *Bouley*) przez odcięcie mu urzędu nie utraci honoru, gdyż ten zależy na posłuszeństwie prawom i żadnego przez niesprawiedliwość iaką nie ponosi uszczerbku. *Willot* był za projektem. W przypadku (mówił) gdyby nowy Cesarz chciał przejść *Rubicon* i przepisywać prawa senatowi, potrzebaby przeciw niemu postawić Generała szczerze do interesów Senatu przywiązanego, lecz gdyby takowy od Dyrektoryatu w porozumieniu z *Cezarem* będącego był złożony, a jego miejsce dane jednemu z fakcyjnistów, iakiegożby losu Senat i bezpieczeństwo publiczne doświadczyło. Mowę tę kazano drukować.— Gdy zaś *Aubry* rzekł w powtórnym głosie. Czas jest założyć granice doświadczanym bez miary kassowaniom, *Talot* mu odpowiedział: „Więcej ich daleko skassowałeś zasiadając w Wydziale ocalenia publicznego niżeli przez ciąg panowania wszystkich Królów, a szczególnie skassowałeś *G. Buonaparte*

i *Massene* tu powstało mruzenie, a Rada projekt ten do 3 dni odłożyła.

Wczoraj Rada 500 uchwaliła, że gwardya Ciała Prawodawczego z 1570. głów ma się składać, to jest 1200 grenadierow 300 dragonii i 70 artylerzystow — ma być pod kommandą G. dywizyi i bezpośrednio pod rozkazami prawodawczego ciała. Generał iey mianowany będzie od Rady dawnych do czego Rada 500. 3 kandydatow poda, inni zaś officerowie wybrani będą od Dyrektoryatu z liczby poddanych kandydatow przez inspektorow sali.

To ieszcze z *Paryża* pod d. Sierpnia pisano — Dyrektoryat nowe rozkazy d. 15 *Thermidor* (2 Sierpnia) Generałowi *Buonaparte* przesłał aby się starał o wolność trzymanych w więzieniu w *Ołomuńcu* osob. Z tym wyrokiem kuryer (3 Sierpnia) był do *Włoch* wysłany, wioząc razem zlecenie od Ministra *Talleyrand* do Francuzkich Pełnomocnikow żądania kategorycznej odpowiedzi względem przyczyn zwłoki, gdyż to z strony Rzpłtey Francuzkiej iako interes narodowy jest uważanym.

Sosownie do pism publicznych z *Madrytu* pod d. 24 Lipca zdaie się, że Admirał *Massaredo* nie myśli z flotą wyjść pod żagle, od czasu iak odebrano wiadomość, że Anglicy w bliskości na morzu będący znaczne posiłki odebrali.

Wielu utrzymaie, że Dyrektor *Carnot* opuściwszy Ob. *Barthelemi* pogodził się z OOb. *Reubell*, *Larveillere*, *Lepeau* i *Barras*.

W niektórych pismach znajdziemy następujące doniesienia i uwagi względem nowych Ministrow.

Talleyrand Perigord człowiek wielkich talentow i wyborney edukacyi. Jako Biskup konfitycyny z *Autun* poświęcał wielu Biskupow konfitycyny. —

Przed rozpoczęciem się wojny z Anglią był do *Londynu* posłany dla iey zapobieżenia. Tam miał sposobność poznania nayspierwszych dworu osob, i iego intryg. Jego nieprzyjaciele a razem nieprzyjaciele oświecenia i zasług, pożytkując z iego nieprzytomności i nieszczęśliwego wypadku negocyacyi, przygotowali konwencyą narodową do dekretu oskarżenia i ten po powrocie iego do Francyi wydany został. Mąż roztropny uniknął burzy, i gdy mu przed 3 laty rozkazano ustąpić z Anglii, schronił się do Ameryki północney. Tam bawił aż do czasu kiedy *Chenier* wniosł projekt przywołania go do oyczyny. Przybywszy do *Paryża*, został członkiem Instytutu narodowego: co raz bardziey spostrzegano w nim sposob myślenia na zasadach wolności gruntuiący się, co było powodem do ścisłych związkow z iey przyjaciółmi, z ktoremi w liczbie rztu koło konfitycynie w *Paryżu* uformował.

François Neufchateau z Departamentu *Vosges* w czasie terroryzmu 9 miesięcy ięczał w kaidanach Niesprawiedliwość ta nie mogła jednak osłabić przywiązania iego do terażniejszgo rządu i patriotyizmu. Przykrości swe starał się rozrywać poezyą. Po d. 9 *Thermidora* wolność swą odzyskał. Powrócił spokojnie i wesoło na łono swych krewnych i cały poświęcił się rolnictwu i ekonomice krajowey. Wydał w tey nauce kilka pism wybornych i powszechnie chwyalonych. Dyrektoryat mianował go Kommissarzem administracyi centralney iego Departamentu. Na ostatnich zgromadzeniach pierwiastkowych był obrany członkiem Rady dawnych, lecz urzędu tego nie przyjął, mogąc być na pierwszym bardziey użytecznym współobywatelom

○ *Sotin* nowy Minister policyi doznał także okrucieństw *Robertspiera*. Był

jednym z 94 Obywatelów miasta *Nantes*, których okrutny *Carrier* przed sąd rewolucyjny *Paryżki* przystawił, a życie i wolność jedynie odmianiu 9 *Thermidora* zaszczyt są winni. Za niewinnego od sądu uznany, został w *Paryżu* jako officyalista wydziału ocalenia publicznego. Dnia 13 *Vendemiaire* szczególnie dystryngował się przez patryotyczny sposób myślenia w arystokratycznej sekcji znanej *Garde Françoise*. Dyrektoryat dał mu potem wyższy urząd w administracji centralnej Departamentu *Sekwany*. Gdy *Lenoir Laroche* lepiej znający *Xiąszki* jak ludzie, urząd ministra złożył Dyrektor *Lareveillere*. — *Lepaux* pytał się go o zdane osoby na zastąpienie tego miejsca. *Sotin* podał ich kilka. Nazajutrz sam mianowany został.

Pleville Dawniej już opis jego umieściliśmy *G. Scherer* minister wojny z Departamentu wyższego *Renu* dał wiele dowodów wiadomości wojennych i patryotyzmu, kommanderował armią *Włoską* przed *Generałem Buonaparte* i wskazał im drogę do świetnych zwycięstw. Potem zawiadywał armią wewnętrzną, a gdy ta zniesiona została, był szefem sztabu generalnego przy armii *Sambry* i *Mozy*.

Z *Hagi* 15 *Sierpnia*.

Dziś rano przybył tu kuryer nadzwyczajny z powną i urzędową wiadomością, że pokoy między *Rzplitą Francuzką* i *Portugalią* w *Paryżu* podpisany został. Wszyscy ciekawi jesteśmy jaki ten traktat wpływ mieć będzie do związków między *Anglią* i *Portugalią* dotychczas utrzymujących się.

Głosy na odrzucenie konstitucyi coraz są liczniejsze, wczoraj rachowano ich 50,213, za iey zaś przyjęciem tylko 14,754. W *Drenthe* było przeciw niej kręsek 2173, a za nią 374 — tak iż te-

raz żadney wątpliwości nie podpada, że nową konstitucyją mieć musimy.

Przeznaczony do *Lille* Minister Hiszpański *Hrabia Cabarrus* oyciec obywatelki *Tallien* długą odprawił konferencyą z wydziałem naszym interessow zagranicznych. Posłowie Hiszpański i Francuzki byli na niej przytomni. — Z tąd odjechał do *Amsterdamu*, a z tamąd się do *Lille* uda.

Obywatel *Leſtevenon*, który już w charakterze Pełnomocnika *Rzplitey Batawowej* do *Paryża* pojechał, a z tamąd do *Lille* był przeznaczony dla należenia do konferencyi o pokoy, żądał uwolnienia siebie od tego obowiązku na co rząd pozwolił. Na to miejsce mianowany jest *Ob: van der Goes*, który przed rewolucyą był Posłem naszym w *Kopenhadze*, a potem w *Madrycie*. — Odebrał już swoje instrukcye i puścił się w podróż do *Paryża*.

Wiadomość o podpisanym ostatecznym pokoju między *Francuzą* i *Austryą* nie potwierdziła się.

Wojska nasze znajduią się ieszcze na okrętach transportowych w *Texel* i zapewne tam tak długo zostaną, dopoki żywność wystarczy, ta zaś na 10 tygodni zebrana była.

Dozorca sygnałów w *Scheveningen* od ktorego pochodziła fałszywa wiadomość o wypłynieniu flotty na morze jest wareszcie, — rzecz ta surowo ma być roztrząsana.

Niektorzy uczeni ludzie z *Niemiec* prosili konwencyi o pozwolenie mierzenia i rysowania rzek i jezior *Batawskich*, na co dla terażniejszych okoliczności nie pozwolono.

Stosownie do wiadomości z *Konstantynopola* *Porta* z nieukontentowaniem zapatruie się na całkowitą odmianę *Senatu Weneckiego*. Gdy kraj ten tak bardzo zmniejszony został, przeto *Reis Effendi*

pytał się W. Wezyra i W. Sultana, czyli dalsze uznanie Ambassadora Weneckiego zgadzać się może z godnością Porty Ottomańskiej. — Z nadgranicznych prowincyi Tureckich ciągle wiele kuryerow do *Konstantynopola* przybywa, a ich depesze są pobudką do częstego zgromadzenia się dywanu.

Od Granic Włoskich 6. Sierpnia.

Listy z Macedonii wspominają ciągle o wielkim zapale umysłów w całej Grecyi. Porta Ottomańska z tego względu ma się nad czym zastanawiać, i rządcom Prowincyi rozkazała stawić się, albo osobiście albo przez deputowanych w *Larissa* dla naradzenia się nad środkami do zapobieżenia rozszerzaniu się i skutkom niebezpiecznym ducha nowości.

Forteca Palmanuova nietylko, że nie jest opuszczona od Francuzow, ale przeciwnie coraz ją bardziej wzmacniają, i dla tego wiele domow rozrzucono. — Wały tak są podwyższone, że z zamiasta zaledwie wierzchołki wieżow kościelnych widzieć można.

W *Wenecyi* wszystkie gry hazardowe są zakazane, mimo tego wielu się potajemnie tym bawi, w tych dniach gdy odkryto jedną z takowych kompanii, wszystkie znalezione pieniądze do 2000, czerw: zł: wynoszące na skarb publiczny zabrane zostały. —

Krol Sardynii wszelkich sposobow dobroci i surowości używa dla utrzymania poddanych w posłuszeństwie.

Eskaadra Francuzka z 8. liniowych okrętow i 4. fregat składająca się z *Tulon* do *Wenecyi* przeznaczona dnia 8. Lipca przez cieśninę przy *Messina* przepłynęła.

Wiadomość o śmierci W. Mistrza Maltańskiego i wyborze jego następcy po-

twierdza się. Ciało Prawodawcze Rzpłtey Cysalpińskiej wkrótce będzie installowane. Zapewniają powszechnie, że skład jego ma być wyborny, że się w nim znajdą talenta i patryotyzm połączone, ludzie pełni światła i Republikanizmu bez skazy.

Nietylko Krol Sardynii, ale i W. X. Toskański uznał już Rzpłte Cysalpińską. —

Więści w dziennikach różnych umieszczane o pojedynku Generałow *Victor* i *Angereau* są fałszywe. Republikanie nadto mają nieprzyjaciół, ażeby się bić mieli między sobą. Na próżno pisze *Redaktor*, niektorzy starają się oczerniać męzną dywizyą *G. Bernadotte*. Żołnierze w niej będący, nie są mniej przywiązani do Rzpłtey, i mniej ochotni do iey obrony jak znajdujący się w innych dywizyach, lecz wielu przebaczyć nie może *G. Bernadotte*, iż aresztować kazał *Hrab: d'Antraigues* Ministra *Ludwika XVIII.*

Z Warony piszą: „Jeden duch wszystkie dywizye Armii Francuzkiej ożywia. Zadney wzdaniach różnicy dostrzedz między nimi nie można, widzieć się tylko daie emulacya nayszystszego patryotyzmu i przywiązania do Rzpłtey, które postrach nieprzyjaciółom iey sprawiać powinny. Całe woysko jest na nowo ubrane, pełne antuzyazmu i gorliwości, ktorych nam w dniu 14. Lipca naypiękniejszy dało widok. — W *Mediolanie*, *Wincency*, *Weronie* w dywizyach tam będących, dzień ten był oznaczony przez radość powszechną, obroty wojenne i sceny poruszające, ale szczególniej przez uroczystą przysięgę, którą woysko jednomyślnie wykonało z okazaniem patryotyzmu i energii niepodobnych do opisania.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 29. SIERPNIĄ R. 1797. WE WTOREK.

Kommissya do uregulowania długow Krola JMci Stanisława Augusta i bywszey Rzpłtey Polskiej, widząc opieszalosc z iaką Kredytorowie poblizsi na odezwe icy przez Gazety obwieszczo-
ną w przeciagu uplynionego iuz tygodnia do Likwidacyi się stawili, rozumie bydz potrzeba przy-
pomniec ieszcze raz Publicznosci tuteyszey, zeby w wyznaczonych dniach na sefsyach Kommiss-
syi znajdowac się chciała, nie odkładając tego na Miesiac lub tydzień ostatni, w którym z dal-
szych Prowincyi i miysc odleglych przybywający expedyowani bydz muszą, a zatym likwidow-
wanie wszystkich razem niepodobną rzeczą zostanie, tym bardziey, że termin trzy-miesieczny
raz wyznaczony dla żadnych względow iakichkolwiek prorogowany nie będzie.

Z Paryża. 24 Sierpnia.

Uroczystosc d. 10 t. m. obchodzona
tu była z okazałością. (w przyszley ią-
gazecie obszerniey opiszemy.)

Wczoray Dyrektoryat przesłał do
rady 500 następujące poselstwo.

Obywatele Reprezentanci! Dyrekto-
ryat wyk: podpisał wczoray traktat po-
koju zawarty z Portugalią, umowiony
imieniem Rzeczypospolitey Francuzkiej
przez Ob. *Delacroix* Ministra umocowane-
go w tym celu Pełnomocnictwem danym
mu d 30 zeszłego *Messidora*, a imieniem
N. K. ołowej Portugalskiej przez P. *Dar-
ranjo* mającego Pełnomocnictwo, podpi-
sane w pałacu *Quejuz* d. 10 Czerwa 1797
Dyrektoryat Wyk: stosownie do artykułu
333 konfytucyi przesyla wam traktat i
wzywa, abyście się nad nim zastanowili.
Przyłączone są kopie autentyczne pełno-
mocnictw danyh Ob. *Delacroix* z iedney
strony, a P. *Daranjo* z drugiey. (Podpis)
Carnot Prez: *Lagarde* Sekr: Gener: —
Poselstwo to czytane było wczoray na
sessyi rady 500 po odstąpieniu arbitrow.

Na sessi rady 500 d. 10 t. m. czyta-
no odpowiedź Dyrektoryatu na zapytania
rady stosownie do wniesienia Ob. *Delac-*

roie względem marszu woysk i adressow
rozmaitych dywizyi woyska Włofskiego.
Co do marszu woysk Dyrektoryat prze-
syla. 1.) Kopią rozkazow danyh przez
Generala *Richepanse* Kommissarzowi wo-
iennemu *Lesage* do marszu woyska swey
dywizyi z praepisaną do marszu drogą.
Z tego okazuje się, że Generał wspomnie-
ny nie wiedział iż *Laferrière-Alais* w grani-
cy konfytucyiney leży. 2.) Rozkaz da-
ny przez Gen: *Hoche*, Generałowi *Riche-
panse* do pomarszerowania do *Brest* przez
Chartres i *Alençon*. Pierwszemu niewia-
dome było prawo względem odległości i 2
mil, w ktorey woyska znajdowac się nie
mogą. Co do raportu Ob. *Delarue* wzglę-
dem 500 złoczyńcow uzbroionych w *Char-
tres*, Dyrektoryat formalnie temu zaprze-
cza, przywodzi świadectwo w tey mierze
municypalności miasta tego i konkludnie,
że deputacya Inspektorow sali przez źle
myślących w błąd wprowadzona została.
Co do adressow od armii Włofkiej, Dy-
rektoryat oświadcza, iż wczoray dopie-
ro oryginały ich otrzymał, że wszystkie,
wyjąwszy dwoch przeznaczonych dla ar-
mii wewnętrzney do niego były adresso-
wane, że lubo wyraz *deliberowac* nie ma

znaczenia iasnie udeterminowanego, postanowił iednak przed odebraniem ieszcze poselstwa rady wstrzymać ich rozszerzenie się, i wezwał Generałów, aby przy woyskach wszelkim krokom przeciwnym konstytucyi zapobiegali, że nakoniec poszedł do źródła i szukał przyczyn, które ie podyktowały. Znalazł ie w niespokoyności powszechney umysłów; w niedostatku dochodow publicznych zoftawiającym często żołnierza bez żołdu; w przesładowaniu nabywcow dobr narodowych; w bezkarności zbrodni; w parcyalności pewnych sądow; w zuchwalstwie emigrantow i nieprzysięgłych Xięży, którzy wezwani na powrot i otwarcie protegowani, ze wszech stron naciskiem wałą się, ogień niezgody podpalaia i wzgardę praw wpaiaia; w tłumie dziennikow rozrucanych wewnątrz kraiu i między woyskami; w pismach zachęcających do zamordowania przyiaciów wolności, czerniących wszelkie ustawy republikańskie, wychwalaających bez względu rząd dawny, miotaających potwarze na męztwo i laury rycerzow naszych; w przychylności zawsze zle ukrywanej, a często głośno okazywanej do szczęścia i chwały rządu Angielskiego w projektach wolności-boyczych ludzi mniej lub więcey znaczenia w kraiu mających; nakoniec w rozpacz, w ktorey obywatele i obrońcy Oyczyzny znajduia się, widząc oddalającysię pokoy, który ofiarą tylu krwi i tylu trudow kupili. Dowodczy koalicyi pierwsi go żądali. Dyrektoryat spieszył się iuż zawrzeć go na zasadach sprawiedliwych i chwalebnych, kiedy nagle nieprzyiaciele mając nadzieie w powszechnym zamęcie i rozprzężeniu się związku towarzyskiego we Francyi, na miesce pospiechu, z którym negocyacyą zaczęli, samemi nas tylko zbywiaia zwólkami.

Po przeczytaniu tey odpowiedzi *Bailli* wniosł, aby była wydrukowana i odesłana do deputacyi z 7miu członkow składaiącey się i do Rady dawnych. Na wydrukowanie iey powszechna nastąpiła zgoda, lecz odesłanie iey do Deputacyi, po arcy żywych sporach większością uchwalono. Deputacyą te składaia *Jourdan* (z Dep: *Bouches du Rhone*), *Thibeauudeau*, *Vaublanc*, *Pastoret Emeri*, *Boissy*, *d'Anglas* i *Simeon*.

Jedno z pism tuteyszych z powodu sporu między Dyrektoryatem i ciałem Prawodawczym pisze „Dyrektoryat może nas zniszczyć kiedy zechce, i tylko jest wstrzymany przez boiaźń ażeby sam od użytey przez siebie broni nie zginął. Ciało Prawodawcze boi się, ażeby dziś wytępione nie było, i jeżeli im nie jest to iedynie dla boiaźni Dyrektoryatu, ażeby jutro wytępionym nie został. Wdzielszym stanie rzeczy boiaźń iedyną jest naszą siłą i podporą, lecz to trwać długo nie może, iak przyidzie raz do spotkania się, iuż nie boiaźń lecz odwaga los nasz udacyduie. Biada w ten czas drzącemu. Boiaźń śmierci iest zabijająca. W czasie wojny więcey ginie ludzi w ucieczce, iak w szeregach bitwy, a groby przez rewolucyą wykopane są napełnione przez ofiary, ktore dla tego tylko zginely, że się bały zginąć.—

Z Rzymu 4. Sierpnia.

Dowiedzieliśmy się niedawno o celu poselstwa z Prałatow Hiszpańskich do Stolicy Apostolskiej. Żądaią zwołania *Concilium*, jeżeli nie powszechnego to przynajmniej narodowego dla Hiszpanii — ażeby *Conclave* na wybieranie Papieża koleyno w Państwach Katolickich odprawiało się — ażeby Biskupi Hiszpańscy byli upoważnieni do rozrządzania Probstwami Duchownemi i dawania rozwodow bez

przesyłanych poprzedniczo proźb do dworu Rzymkiego.

Sztafetą z *Ankony* odebrał Rząd tu-tejszy doniesienie, że municypalność tego miasta skassowała 18 Klasztorow, między ktoremi znajduje się opactwo czyniące 50,000. skudow (450,000 zł: Pol:) żąda procz tego też municypalność uścia-pienia sobie *Pesaro* i innych miast marchii *Ankonkiej* z groźbą, iż w przypadku odmowienia zbroyną ie ręką opanuje. Słychać nawet, że już swoy garnizon w *Sinigaglia* postawiła.

Z *Mediolanu* 8. *Sierpnia*.

Nie wiemy ieszcze iak daleko zaszyły negocjacye względem ofstatecznego pokoju, między Rzpłtą Francuzką i *Austryą*. — *Buonaparte* dotychczas w *Montebello* znajduje się. Stosownie do rozkazu tego wodza, *Mantua* jest opatrzoną w żywności i amunicyje, fortyfikacye iey są naprawiane iak gdyby oblężeniem zagrożona była.

Kommandant *Mediolanu* wydał ordynans do wszystkich officerow naszej legii, ażeby się u swych korpusow w ciągu 48 godzin stawili. — Rada wojenna legionu *Lombardow* skazała na deportacyą *Ex Jezuitę* nazwiskiem *Bucchetti* przekonanego, iż się starał czernić *G. Buonaparte* i rozdawał proklamacyą przeciwną terażniejszemu porządkowi rzeczy.

Rzpłta *Ligurow* uznafła Rzpłte *Cisalpińską*. *Ambassador* iey *Obywatel Serra* miał *Audiencyą* d. 30 *Lipca* u *Prezydenta* naszego *Dyrektoryatu*. — Nie zdaie się, ażeby *Ligurycy* mieli chęć przyłączenia się do nas. — Z *Genui* piszą, że *P. de Girola* minister *CesarSKI* i *Konsul* tegoż dworu zdieli herby *Austryackie* znajdujące się na ich pomieszkaniu. Pierwszy ma poiechać do *Wiednia*, drugi ieszcze tu zostanie, lecz tylko iak przy-

watna osoba.

Gdy *Cesarscy* *stolice Dalmacyi* *Zara* wojskiem swym zaieli, wszystkie sztandary *Weneckie* włożono w trumne i formalnie pochowano, ieden z *Wenetow* widząc to zawołał „biedny *S. Marek* umarł.„ *Lifty* z *Dalmacyi* wyrażają: „że dalsze opanowanie kraju tego przez *Austryakow* trudnościami podpada. *Drogi* w wielu miejscach, pomiędzy skałami tak są złe, że zaledwie ieden człowiek iść może. Na żywności też bardzo zbywa. — Między *Tryeistem* i *Wenecyą* komunikacya teraz jest otwarta.

Z *Wetzlaru* 14. *Sierpnia*.

Lift Generała Hoche do *Dyrektoryatu* *W.* z kwatery głównej w *Wetzlar* 19 *Thermidor* (6 *Sierpnia*.)

Rada 500 miała od was żądać *Obywatele* *Dyrektorowie* odesłania do sądu tych, którzy podpisali rozkazy wydane wojskom do marszu w departamenta wewnętrzne *Francyi*. Tą razą *P. Willot* nie myśląc o tym, wyręczył mnie przy reprezentacyi narodowej i przy was.

Pozwolicie zatem, abym was prosił o uwiadomienie mnie do ktorego sądu mam się udać, dla otrzymania należący się mnie sprawiedliwości. Czas jest ażeby lud *Francuzki* poznał czarność oskarżeń przeciw mnie powtarzanych przez ludzi, którzy będąc moimi osobistymi nieprzyjaciółmi powinni byli nakłonić swych przyjaciół albo raczey swych protektorow, do mowienia w rzeczy osobiście ich interessującej.

Czas jest ażeby mieszkańcy *Paryża* poznali rzeczy dokładnie, aby im wytłomaczono w jakim sposobie 9 lub 12,000. a nawet pozwolmy 25,000 ludzi mogą blokować miasto, ktore na pierwsze uderzenie w bęben (albo w dzwony jeżeli się to komu bardziej podoba) może mieć

150 tysięcy Obywatelów pod bronią, dla bezpieczeństwa swych praw i własności.

Dobrze także będzie, kiedy się Pan *Charron* wytłomaczy, względem bytności 13,000 wojska w jego departamencie, do którego żaden żołnierz z piechoty nie wszedł (Legion ochotników składający fraż przednią kolumny za *Chene-le-Pouilleux* nie postąpił) reszta wojska jeszcze i nie wyruszyła z Departamentów przyłączonych.

Ządam w reszcie Obywatele Dyrektorowie sądu, ażebym otrzymał dla moich kolegów broni i dla mnie należące się nam uniewinnienie. Opisywano mnie jako spiskowego, a ich jako łotrow przyimowano. Oskarżyciele nasi powinni okazać nasze zbrodnie, przez autentyczne dowody, nie zaś przez przywidzenia P. *Charron*, niechającego ażebym przez *Rheims* do *Kolonii* przejeżdżał, lubo niemasz innej drogi. Jeżeli niektórzy żołnierze okazali nieukontentowanie z sposobu w jakim ich przyimowano, każdy się przekona, że do tego mniey należalem jak ci, których marsz 4 regimentów strzelców tak wielkiego frachu nabawił.

Już od dawnego czasu posiadam szacunek publiczny nie w sposobie niektórych zaboyców rewolucyjnych, co się stali albo raczej są znanymi za agentów najszybszych *Ludwika XVIII.* lecz w takowym jaki człowiekowi słusznemu przytoł. Łatwo się domyśleć, że się tego nie wyrzeknę dla kilku *Erostratów* od niedawnego czasu na scenie rewolucyi znajdujących się i znanych tylko przez nic nie znaczące krzyki i projekta najszkodliwsze dla wszelkiego porządku i rządu.

(podpis:) *Hoche.*

Z Wetlar 12. Sierpnia.

Do opisaney już uroczystości 10 t. m. to jeszcze dodać potrzeba. — Pirami-

da wystawiona miała wysokości stop 45. Kształt iey był 8 ścienny, stała na piedestalu kwadratowym, na ktorego bokach takowe były napisy, na pierwszym: „Rzeczypospolitey tryumfującej. „ Na 2gim: „Odwadze Francuzkiej, zwycięztwu zawsze iey towarzyszącemu. „ Na 3ciey: „Wolności Republikańskiej. „ Na 4tey „Popiołom rycerzów zmarłych przy obronie oyczyzny i wolności. „ Napisy zaś na bokach piramidy były następujące: *Dywizya Lefevra* „Podobna legionom *Fabiusza* dopełniła wykonaney przysięgi, iż zwycięży. „ *Dywizya Championneta* „Dowiaduje się o miejscach, gdzie są nieprzyjaciele, a nigdy o ich liczbie. „ *Dywizya Greniera* „Winna jest liczne swe korzyści, roztropności i odwadze. „ *Dragonia* „Niczym są niebezpieczeństwa nieznana ich. „ *Jazda* „Nie rusza się tylko dla zwyciężenia. „ *Huzary i Strzelcy*: „Zawsze się na drodze honoru znajdują. „ *Artyllerya*: „Podobna jest do *Fowisza* rzucającego mściwe pioruny. „ *Inżynieria*: „Przemysł iey obala fortece, ona mnieyszość siły nadgradza.

Z Ratyrbony 12 Sierpnia.

Wczoraj Sejm Rzeszy idąc swoje *Conclusum*, względem negocyacji o pokoy. Postanowiono podziękować Cesarzowi za wdawanie się względem ustania kontrybucyi i rekwizycyi w krajach Niemieckich, a razem okazać żal Xiążąt i Stanów Państwa, z powodu, że Cesarz JMć nie chciał wziąć na siebie generalney negocyacji i oświadczyć, że Deputacya będzie gotowa udać się na Kongres na miejsce i w czasie przez Cesarza oznaczonym.

Z Frankfortu 12 Sierpnia.

W *Trewirskim* Francuzi 600 morgow lasu wyciąć kazali.

Słychać, że Francuzi z obozy zakładają, to jest: przy *Maguncyi*, *Kreuz-*

zach i przy niższym *Renie*.

Xiąże Opat *S. Galla* na przełożenia reprezentantów pośrzedniczych kantonów do miasta *S. Galla* powrócił.

Przy armii Francuzkiej *Sambry* i *Mozy* ogłoszono, że żołnierze zoił swoy całkowicie w metalowych pieniądzech odbierać będą.

Założenie obozu Cesarzkich w tym sposobie odmienione zostało, że przy *Aschaffenburg* żaden już wytknięty nie będzie, lecz wszystkie woyska od *Menu* do będącego przy *Schwetzingen* ściągają się. Ten będzie znaczny, gdyż się ma składać z 70 szwadronow jazdy, i 30 batalionow piechoty. Arcy-Xiąże *Karol* wszystkie obozy ma obieżdzać. — Wielu mniema, że w ten czas Gen: *Morreau* w *Schwetzingen* go odwiedzi.

D. 4. t. m. kuryer z *Wiednia* przejeżdżał przez *Munich* do *Strazburga*. Legacya Angielska wysłała z *Little* do *Wiednia* kuryera z bardzo ważnemi iak słychać depezsami.

Francuzi obchodzili uroczystość dnia 10. t. m. we wszystkich miastach Niemieckich, w których woyska ich znajdują się.

Niektore dywizye woyska Francuzkiego *Sambry* i *Mozy* podały do rządu adressy podobne do tych, które armia Włoska ogłosiła.

Akta tyczące się podziału Polski.
V. Dalsy ciąg Konwencji między N. Imperatorem wszech Rossyi i N. Krolew Pruskim zawartej w Peterzbur-

gu d. 26. Stycznia 1797.
3.) Długi które Rzplita przez publiczne pożyczki w Hollandyi zaciągnęła a od Seymu Grodzieńskiego potwierdzone zostały, mają być wraz z prowizyami zapłacone od trzech Mocarstw podług rozkładu ustanowionego w wyższym rzeczonym planie. Stosownie do niego całość tych długow podzielona została na 10. części, z których 3. dziesiąte części Nayiaś. Imperator

wszech Rossyi, 3. drugie dziesiąte części Nayiaś. Krol Pruski biorą na siebie. Cztery pozostałe części które miały zostać ciężarem Rzplitey, podzielone będą na rowne części między trzy dwory, aby podług tey podwoyney repartycyi były zapłacone. Co się zaś tycze nielikwidowanych długow znajdujących się wewnątrz Rzplitey, a względem których wspomniona Kommissya zbierać ma dowody, te według powyższego rozkładu od trzech Mocarstw kontraktujących zaspokoione być mają.

4.) Co się tycze długow Krola które sumą 40. millionow zł: Pol: są udeterminowane, te na 5. części podzielone będą, z których dwie piąte części N. Imperator wszech Rossyi, dwie piąte części N. Krol Pruski, a jedna piąta część N. Cesarz Rzymski biorą na siebie, tak, iż gdy wspomniona wyżej Kommissya prawność i rzeczywistość długow uzna, części ich podług rzeczony repartycyi mają być od trzech Mocarstw zapłacone.

5.) Kommissya wyznaczona do weryfikacyi długow Krola i Rzplitey Polakow ma się zebrać w tym celu w Warszawie d. 12. Maja tego roku, Kommissarze składający ją będą opatrzeni pełnomocnictwem oraz dostatecznemi i jednakowem instrukcyami dla przystąpienia do weryfikacyi i likwidacyi wszelkich pretensyi, w tym sposobie: że zaświadczenia dane od nich osobom mającym słuszne pretensye, służyć im będą za dokument, z którym każdy po zapłaconiu od trzech Mocarstw podług przepisanege sposobu stawić się może.

6.) Gdy tym sposobem trzy umawiające się strony oczekiwanej od nich sprawiedliwości uczyniły zadosyć i gdy niemniej pragną dać N. Stanisławowi Augustowi iawnny dowod szacunku i przywiązania swego, wyznaczają więc i zapewniają mu pensyą roczną 200.000 Czerw: zlot: do której w rownych częściach przykładać się będą i która anticipative ma być wypłacona w och terminach to jest: d. 1. Stycznia i d. 1. Lipca każdego roku przez cały przeciąg życia tego Xcia. Rachowanie tey pensyi ma być zaczęte od ostatniego przyjazdu jego do Grodna, a że ś. p. N. Imperatorowa wszech Rossyi dotychczas sama ją opłacała i o potrzebach N. Krola Pruskiego miała staranie, N. Imperator wszech Rossyi więc porozumie się z N. Krolew Pruskim względem kompensacyi summy nadpłaconey nad część trzecią przypadającą na niego.

7.) Dla przyłożenia się ile możności do prywatnych układow N. Krola Polskiego, trzy strony zgodziły się zostawić mu wolne i zupełne posiadanie wszelkich ruchomych i nieruchomych dobr które iako partykularny posiada. N. Krol Polski będzie w tym mógł rozrządzić niem: przez przedaź, darowanie, lub testament i

tak iak mu się będzie podobało. Prawa iednak dowodzące własność majątku nieruchomego podpadać mają weryfikacyi wspomnioney kommissyi, gdyż własność ta, tak iak własność podanych trzech mocarstw pod prawo powszechnie będzie pociągniona.

8.) Trzy mocarstwa obowiązują się także płacić Xiążętom Saskim synom Augusta pensye wyznaczone im od Rzplitey Polskiej, a które od seymu 1776 na 8000 Czerw: Zł. dla każdego z nich były udeterminowane, i każdy z trzech dworow do trzeciej ich części rocznie przykładać się będzie.

9.) Gdy strony niniejszą ugode zawierające, baczne są na to wszystko cokolwiek dobro i szczęście ich poddanych interessować może, zastanowiły się przeto nad stanem upadłych Polskich bankow i smutnym położeniem tych,

ktorzy do massy tych bankow pretensye iakowe mają i zgodzili się na odnowienie z niektórymi do terażniejszych okoliczności stosownymi modyfikacyami kommissyi, która za porozumieniem się z trzema dworami od Seymu w Grodnie dla likwidacyi tych upadłych bankow ustanowioną została. Ma być zatym ułożony plan do ustanowienia tey kommissyi stosownie do prawideł wytkniętych w ustawie Seymu Grodzieńskiego R. 1793.

10.) Kommissya ta składać się będzie z trzech członkow obranych od każdego respective dworu i z iednego przydynta. Zbierze się w Warszawie d. 12 Maia tego roku dla zczęcia powierzoney sobie pracy stosownie do wziankowanego planu i danych tey instrukcyi.

(Reszta potym.)

Obwieszczenie.

Nieuchronie potrzebna restauracya tamy od Miasta Łęczycy do wsi Topoli, przez Błota od Rzeki Bzury prowadzoney, uskutecznioną została tego lata kosztem Krolewskim, żeby zaś w celu dalszego utrzymywania teyże tamy potrzebny wynaleść fundusz, postanowione zostało, iż od przejeżdżających przez nią, opłata grobelnego podług następującej tary wybierana być ma.

1.) Wszystkie wozy wiejskie, albo sanki ze zbożem, sianem, sianem, solą, węglami i wapnem, iarzyną, lnem, przedzą, i tym podobnymi produktami ładowne płacić będą od konia po groszu Polskim. 2.) Wszyscy furmani traktowi, wozy na iarmark jadące, także wozy lub sanki, z kamieniami młyńskimi, nie mniej fury z drzewem, na których całe klody się transportują, karety, extra-peczty, kolaski, i sanki, w których kilka osob się znajduie płacą od konia po 2. grosze Polskie. 3.) Jadący konno. — 2. 4.) Konie luźne i bydo rogate po 2. od sztuki. 5.) Owce po — 2. gro: od 4ch sztuk. 6.) Swinie, od 3. sztuk po — 2. gro: 7.) Woły sprężayne płacą tylko połowę oznaczoney od konia tary. — Od opłaty tey są wolni.

a.) Wszyscy, co iadą forszpanem: także Poddani z forszpanem powracający, gdy się przez otrzymany kwit do tego legitymować będą. b.) Regimenta i Komendy tak wczasie wojny, iako i pokoju maszerujące: wraz znajdującymi do nich podwodami: także wozy i fury liwerunkowe, w czasie wojny tak do Armii iako i fortec prowadzone. c.) Wszystkie podwozy, przez Powiat przystawiane, tak do pomocy w fortecach iako i robot przy naprawie drog przedsiembranych. d.) Wszystkie próżne wozy, sanki i konie chłopskie. e.) Pieszcy idący: i f.) Pocztory ordynaryjne. Na oszukujących w opłacie grobelnego, iako też i na psujących tamę, następujące kary oznaczają się: 1.) Kto omiia drogę Celną lub przed miejscem, w którym się Cło opłaca, wyprzega konie i takowe dla oszukania Kasy Celney mianowcami wyfla, bądź też w iakikolwiek inny sposób do uszkodzenia tey opłaty dąży, zapłaci za każdy grosz, który przez swoje oszukaństwo chciał urwać kassie grobelnego 1. Taler za karę. 2.) Kto uszkodzi Tamę przez zawalenie tey nieczystościami, albo gdy koleie, ktorymi iedzie głębiej grzęzną, iak dzwona u kol, lub też do przepływ w tey mierze wydanych nie zechce się stosować: zapłaci za karę od 16. dobr: gr: do 1. Talara. 3.) Kto przy tych kontrawencyach iefzcze wyrazow obelżywych i gwałtowności użyje, albo z Celnikiem lub Planerem, nieprzyzwoicie i po grubiańsku obchodzić się będzie, zapłaci za karę trzy Talary. O czym awiadonia się Publiczność z dodatkiem: iż to wybieranie opłaty Grobelnego od 1go Października w Roku bieżącym zaczynać się ma. Działo się i dan w Warszawie d. 14. Sierpnia 1797. Krolewska Południowo Pruska Wojenna i Ekonomijzna Kamera.

Obwieszczenie.

Gdy z nieukontentowaniem dostrzeżonym zostało, iż żydzi z Produktami krajowemi i z towarami Wisłą przybywający, takowe nieregularnie na składzie w Magazynie Miejskim na Stanisławowie będącym, a do takowych Produktow przeznaczonym na dalszą sprzedaż przekupniom lekuia, to zas z przyczyny uszkodzenia Warszawskiej Kameralney kassy daley dozwolonym być nie powinno, przeto zaleca się niniejszym obwieszczeniem wszystkim handlującym Żydom, żeby na dal wspomnionego magazynu nie omiiali, ponieważ urzędy Celne zalecenie odebrały pilnie na to dać baczność i każdego z iego towarami do wspomnionego odesłać ma-

gazynu. w Warszawie dnia 12. Sierpnia 1797. — J. K. Mci Prus Południowych Woyskowa i Ekonomiczna Kamera Warfzawska.

Publicandum.

Es soll Donnerstags als den 7. September vormittags um 11. uhr in dem hiesigen Kammer Collegien hause die Lieferung von ein Tausend Neun Hundert un Acht Wintpel Hafer.

Acht Tausend Sieben Hundert Sechs und Neunzig Centner heu, und zwey tausend und sechszehn sehoh strok, fut die in Warschau stehende Cavallerie vom 1. October 1797. bis ultimo Septber 1798. unter dem Vorsitz das Kammer Praesidii, und dem Deputato den Königlichen Kammer Krieger und Domainen Rath Jacobi an den mindest fordernden öffentlich unter denen ihnen bey der Licitation selbst bekannt zu machenden Bedingungen, verdungen werden jedoch kann keiner zum geboth zugelassen werden der nicht im stande ist, gleich eine annehmliche sichere caution von sehs tausend thaler zu maken.

Lieferungs lustige haben sich daher im besagten termin einzufinden, ihr geboth abzugeben, und zu gewärigen, dass dem mindestfordernden der Zuschlag ertheilet werden wird. Warschau den 22 August 1797. Koenigliche Süd: Preus: Krieger und Domainen Cammer.

Citatio Edictalis.

Von dem Justiz-Magistrat der Königl: Preufs: Haupt- und Residenz-Stadt Warschau sind mittelst öffentlichen Aushangs, welches an gewöhnlicher Gerichtsstelle, sowohl hier, als im Lowicz und Thorn affigiret worden, alle und jede Gläubiger des hieselbst verstorbenen Hutfabrikanten Jean François Paulet, über dessen nachgelassenes Vermögen, wegen Unzulänglichkeit desselben, der Concurs eröffnet worden, zur Liquidation und Verification ihrer Ansprüche in termino den 19ten November a. c. Vormittags um 9 uhr, vor unserm Deputato Herrn Justiz Rath Kaufsch, im Collegien-Hause am Neustädter Thor Nro 167. unter der Verwarnung vorgeladen, dass die Ausbleibenden mit ihren Forderungen an die Concurs Masse präcludiret, und ihnen deshalb gegen die übrigen Gläubiger ein ewiges Stillschweigen auferlegt werden soll.

Uebrigens werden denen entfernt von hier wohnenden und andern Gläubigern, welche in termino per Mandatarium erscheinen wollen, in Ermangelung etwaniger Bekanntschaft, die hiesigen Justiz-Commissarien Herren Kohlheim und Rinke dazu vorgeschlagen. Warschau den 27ten Junii 1797. Königl: Preuf: Justiz-Magistrat.

List Gonczy.

Urodzony Paweł Magnuski autor zbrodni, i jeden z tych rabusiów, co dnia 10. t. m. Toruńską Poczte między Powiedziskami i Gniezmem napadli, zrabowali, przewodnika poczty

Obwieszczenie.

We Czwartek dnia 7. Septembra R. b. przed południem o godzinie 11. ma być w Pałacu Kollegium Kameralnego, na liwerunek tyśiąca dziewięciuset i ośmiu Winspłow Owsa.

Ośmiu tyśięcy siedmuset dziewięćdziesiąciu i sześciu cetnarow siana, i dwoch tyśięcy szesnastu kop słomy, dla tey w Warszawie stojącey Kawaleryi od 1. Octobra 1797 do ostatniego Septembra 1798. pod Prezydencyą Kameralnego Praesidium Deputatem Krolewskiey Kamery woyskowym i Ekonomicznym Konsyliarzem Jacobi, z naymniey żądającym pod warunkami przy Licytacyi okazać się mającemi, ugoda zrobiona, jednakoż żaden do oferty przypuszczonym być nie może, któryby nie był w stanie na tychmiaszt pewną kaucyą, od sześciu Tyśięcy talarow uczynić i złożyć.

Żądający zatym takiego Liwerunku, mają się na terminie znaydować, swoią cenę podać i oczekiwać, iż z naymniey żądającym ugoda ostatnia zrobiona zostanie. w Warszawie d. 22. Aug: 1797. J. K. Mości Prus Południowych Woyskowa i Ekonomiczna Kamera.

Przed Magistrat Sprawiedliwości Miasta J. K. Mci Głownego i Rezydencyonalnego Warzawy, na mocy wydanego obwieszczenia, które w zwyczajnych miejscach ładowych, tak tu iako tez w Łowiczu i Toruniu przybite zostały, zapozywają się wżycy Wierzyciele niegdy Jana Franciszka Pauleta Fabrykanta Kapeluszw, do ktorego majątku z przyczyny nie wystarczący Mafsy Konkurs otworzony został, iżby na terminie dnia 19. Listopada a. c. z rana o godzinie 9. przed Deputowanym naszym JPauem Kaufsch Radcą Magistratu Sprawiedliwości pretensye swoje likwidowali, i takowe weryfikowali, z ostrzeżeniem iż nie stawiający swemi pretensyami na zawsze upadną i wieczne im milczenie, względem innych kredytorow, nakazane zostanie.

W reszcie tym wierzycielom, którzyby w odległości zostawali, lub iakowey znaiomości nie mieli, a na terminie przez Plenipotenta stawić się chcieli, proponują się Justiz-Komisarzy: JPP, Kohlheim i Rinke. W Warszawie dnia 27 Czerwca 1797. Krolewsko-Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

i postyllona ranili, uciekł z aresztu d. 20. t. m. z domu winiarza Trembińskiego w miasteczku Unieiowie niedaleko koła w departamencie Krolewskiej i dzierzaw Kamery Piotrkowskiej. W ten czas gdy uciekł, miał na sobie ciemno szarą polską suknię, żółte długie ielenie spodnie iuż brudne, niemieckie boty z żółtymi sztylpami na gołych nogach, okrągły kapelusz, pod którym zwykł był nosić bawelnicową szlafmycę. Ten ma lat około 40. wysokiego jest wzrostu od 5. do 6. cali, podługowatey bladey twarzy, cokolwiek opowaty, ma niebieskie oczy, białe brwi, mały nos, biały mały wąs podgołony pod nosem, i ucięte ciemne włosy, między któremi mieszają się siwe. Nosił na sobie czarny skorzany pendent z białą mosiężną kłamrą, a na nim zwykł nosić iedwabny pas w prążki czarne i białe. Także ma mieć przy sobie oficcyetcki Moskiewski patent czyli pas, pokazując go często dla legitymowania się, iż był w służbie Moskiewskiej. Ponięważ na dostaniu tego winowaycy bardzo wiele zależy, przeto upraszają się w wszystkie zwierzchności wojskowe i cywilne, a w ogólności wszyscy, aby ieże-liby tegoż Pawła Magnuskiego gdzie napotkali, ięgo zaraz aresztowali i tu dotąd natychmiast transportować kazali, a wszystkie koszty imi powrócone zostaną. Oprocz tego ten, któryby donosił, gdzie się rzeczony rabuś znajduje, i ięgo aresztował, iak tylko tu przywieziony zostanie, otrzyma w nadgródzie 300 Zł: Pol: czyli 50. Tal: Gericke.

Do poprzedzającego listu gożęcego dołącza się iężęze, iż wzmiankowany dowódzca bandy rabuś-ów Paweł Magnuski podczas ucieczki swey trzęsem pieniędzmi zrabowanemi napełnionym opasany był, tudzież miał teiże niedaleko miasteczka Unieiowa w pewney wiosce koła Ukrainkiego wzrostu wielkiego, gniady maści na oko lewe ślepego, z kulbaką huśarską białą skórą pokrytą, na którym iak wnosić można iężędzić będzie. Gdyby wyżej określony Magnuski w tey okolicy gdziekolwiek spostrzeżonym był, w iakowym razie ten, któryby donosił, gdzie się teiże Magnuski znajduje i ięgo aresztował, iak tylko tu przywieziony zostanie, przyzęczone Zł: Pol: 300. od niżey wyrażonego Obr: Pocz: Amta w nadgróde otrzyma w Warsz: d. 26. Sierp: 1797. Krol: Prus: Ober Pocz: Amt. Goldbeck.

Ein gewisser Philippe Louis Dupert ist vor einiger Zeit in Landau mit hinterlassung eines ansehnlichen Vermögens verstorben. Da dessen Erben zur Zeit unbekant sind, und man nichts weiter in Erfahrung bringen können, als das sich Verwandte dieses Dupert zu Warschau befinden sollen, so werden alle dieienigen welche hierüber einige sichere Auskunft geben Koennen, ganz ergebenst erfucht, solches dem Justiz Commisario v. Winterfeld (bey den Piaren in den Meth strasse) gütigst anzuzeigen.

Pewny Philippe Louis Dupert umarł niedawno w Landau, zostawiwszy po sobie znaczny majątek. Gdy sukcesorowie ięgo dotąd nie są wiadomi, i tylko tyle można było się dowiedzieć, że krewni tego niebożczyka Dupert mają się znajdować w Warszawie, więc uprasza się wszystkich, coby mogli dać iaką pewną o tym wiadomość, aby chcieli o tym doniesić Justiz Commisarzowi von Winterfeld. (u Piarow na Miodowej Ulicy.)

Nachricht:

Auf den 2ten September t. Nachmittags um 2 Uhr und nachfolgende Tage sollen in der Probstey zu St. Maria auf der Neustadt hieselbst verschiedene Sachen, bestehend in Silber, Waechen, Betten, Meubles und unterschiedenen andern Sachen öffentlich verauctionirt werden. Kauflustige haben sich daher daselbst einzufinden und der Meistbietende den Zuschlag gegen gleich baare Bezahlung in Courant zu gewärtigen. Warschau d. 28ten August 1797.

DONIESIENIA.

Nieiaki Stefan Gospodarz z Zuzelskiego poświętnego podczas rewolucyi Polskiej będący, zięgłym z prowiantem do tychczas do żony pozostały z kilkoro dziećmi niepowrocił, wzrostu ten człowiek był malego, mężny w sobie, włos na głowie gęsty długi rudawy, twarz gradowatą pocięglą, oko wesole lat około 40 mający, uprasza się publiczności, iż gdyby wyżej wspomnionęgo Stefana spostrzeżono raczył doniesić do Kościoła S. Jerzego w Warszawie, a przyzwolitą odbierze nadgróde.

Zbiegła niewiasta z synem Franciszkiem nieletnim mający lat 9. z Wsi Michowa, Parafii Rembertowskiej; a te z nieiakim Antonim Sawickim, o ktorey gdyby kto wiedział, niech da znać do Parafii Rembertowskiej, lub w Warszawie do Panny Maryi, a odbierze przyzwolitą nadgróde; pomienionęgo syna ktoby odebrał z miłości Chrześciańskiej sowitą odbierze nadgróde.

Adama Jankowskiego Nro 460 w Kamienicy P. Berno znajduje się Tytuł do przedania. Przedni 1. funt kosztuje złotych 9.